

תקנות מנחם

גיליון מס'
278

יו"ל עש"ק פר' משפטים – כ"ד שבט
ה' תהי שנת עליון בכל –
שנת תבוא עלינו ברכה

על סיומי הרמב"ם

תדפיס מהספר "תקנות מנחם" (ח"ג) שיו"ל בעז"ה על סיומי
הרמב"ם ע"פ - ב"קו" - שיחות והוראות כ"ק אד"ש מה"מ
מאת הרב יקותיאל מנחם שיחי ראפ

ע"פ ההוראה שקיבלתי מכ"ק אדמו"ר מלך המשיח שיל"ו, להדפיס ולפרסם הדברים הנאמרים בעז"ה בסיומי הרמב"ם,
להראות ולהוכיח הנראה לעני"ד בדרך אפשר, הקשר שבין שיעורי הרמב"ם לפרשה והתאריך שבהם נלמדו,
הנני מוציא לאור עלון זה לכבוד שבת קודש.

ואבקש מהקוראים שיעירוני בהערותיהם, ותודה מראש!

לחיות עם הזמן!

ספר שופטים ב'

מחזור ל' (גימטריא – "בכ"ח") שנה כ"ח (גימטריא – "יח"י")

בעז"ה יום ב' פרשת תרומה כ"ז שבט ה' תהי שנת עליון בכל - שנת תבוא עלינו ברכה

סיום הלכות עדות והתחלת הלכות ממרים

עד רשע וחמס - פסול

א. את הלכות עדות התחילו בפרשת משפטים ומסיימים בפרשת
תרומה, ורואים קשר בולט לשתי הפרשיות;
הקשר לפרשת משפטים – יש כמה פסוקים בפרשת משפטים
שמדברים על עדות, ולומדים מהם הלכות שלימות בעניני עדות
המובאות ברמב"ם, ובפרשת משפטים כתובים לראשונה בתורה
עניני עדות;

מהפסוק בפרשת משפטים¹ "אל תשת ידך עם רשע להיות עד
חמס", לומד הרמב"ם הדין, וז"ל²: "הרשעים פסולין לעדות מן
התורה שנאמר 'אל תשת ידך עם רשע להיות עד חמס', מפי השמועה
למדו: אל תשת רשע עד. ואפילו עד כשר שידוע בחבירו שהוא רשע,
ואין הדיינים מכירין רשעו – אסור לו להעיד עמו, אע"פ שהוא עדות
אמת, מפני שמצטרף עמו ונמצא זה הכשר השית ידו עם הרשע עד
שנתקבלה עדותו, ואין צריך לומר עד כשר שהוא יודע בעדות לחברו,
וידע שהעד השני עמו עד שקר, שאסור לו להעיד, שנאמר: 'אל תשת
ידך עם רשע': איזהו רשע כל שעבר עבירה שחייבין עליה מלקות
זהו רשע ופסול, שהרי התורה קראה למחויב מלקות רשע,
שנאמר: "והיה אם בן הכות הרשע". ואין צריך לומר מחויב מיתת
בי"ד שהוא פסול, שנאמר⁴: "אשר הוא רשע למות": עבר עבירה
שחייבין עליה מלקות מן התורה – הרי זה פסול מן התורה, ואם היה
החויב שבה מדבריהם – הרי זה פסול מדבריהם; ועוד יש שם רשעים
שהם פסולים לעדות, אע"פ שהם בני תשלומים ואינם בני מלקות,
הואיל ולוקחים ממון שאינו שלהם בחמס פסולין שנאמר⁵: "כי יקום
עד חמס באיש", כגון הגנבים והחמסנים אע"פ שהחזיר – פסול
לעדות מעת שגנב או גזל, וכן עד זומם, אע"פ שהזום בעדות ממון
ושלים – הרי זה פסול מן התורה לכל עדות וכו"ו.

ובפרק יא (הלכה א') אומר הרמב"ם מי שאינו לא במשנה ולא
במקרא ולא בדרך ארץ – הרי זה בחזקת רשע ופסול לעדות

מדבריהם, שכל מי שירד עד כך – חזקה שעובר על רוב העבירות
שיבואו לידו".

שכל ההלכות הנ"ל הן ביורור מיהו הנכלל ונקרא רשע בפסוק הנ"ל
בפרשתנו משפטים, וגם מהפסוק בפרשתנו⁶: "מדבר שקר תרחק"
לומדים הלכות בהלכות עדות בפרק י"ז⁷.

לא תענה ברעך עד שקר

ב. ובתחילת פרק זה (פי"ז ה"א) לומד הרמב"ם הלכה מפסוק
בפרשת יתרו, והתחילו הלי עדות ביום ב', "בתר שבתא", הסמוך
ומתברך מפרשת יתרו, בה קוראים ולומדים את עשרת הדברות שם
נאמר⁸: "לא תענה ברעך עד שקר", ממנו לומדים הלכה זו.

משכן העדות – שני לוחות הברית

ג. הקשר לפרשת תרומה, הוא גם בולט וברור!
התוכן של פרשת תרומה הוא הנדבה לתרומת המשכן וכליו, ובנין
המשכן וכליו, והמשכן נקרא בתחילת פר' פקודי "משכן העדות"⁹;
כי הרי הכלי העיקרי במשכן הוא הארון הכלי הראשון¹⁰ הכתוב
בתורה¹¹ שבו היתה השראת השכינה, כנאמר בו¹² "ונעודתי לך שם
ודברתי אתך מעל הכפורת מבין שני הכרובים אשר על ארון העדות
וגו"¹³, וכמש"נ¹³ "ועשו לי מקדש ושכנתי בתוכם" והשראת השכינה היא
"עדות לישראל שויתר להם הקב"ה על מעשה העגל שהרי השרה
שכינתו ביניהם"¹⁴, כלשון רש"י בפר' פקודי.

ויש כאן גם קשר להלכות עדות;

כי הרי "אין עדות פחותה משנים" כמש"נ "על פי שנים עדים יקום
דבר". והארון שהוא כנ"ל הכלי העיקרי, שהוא כתוב ראשון במשכן, היו
בו שני הלוחות כמש"נ¹⁵ "אין בארון רק שני לוחות האבנים אשר

⁶ משפטים כג, ז.

⁷ הלי עדות פי"ז ה"ו.

⁸ יתרו כ, ג.

⁹ פקודי לח, כא.

¹⁰ כדברי הרמב"ן בתחילת פר' תרומה.

¹¹ תרומה כה, י-כ"ב.

¹² פסוק כב.

¹³ תרומה כה, ח.

¹⁴ רש"י עה"פ הנ"ל בפר' פקודי ד"ה "משכן העדות", ע"פ המדרשים תנחומא ב',

שמז"ר נא, ד. ילקו"ש ח"י"ד.

¹⁵ מלכים א' ח, ט.

¹ משפטים כג, א.

² הלי סנהדרין פ"י ה"א-ד'.

³ תצא כה, ב.

⁴ מסעי לה, לא.

⁵ שופטים יט, ט.

יום ה' פרשת **תרומה** ל' שבט א' דר"ח אדר ה' תהי' שנת עליון בכל -
שנת תבוא עלינו ברכה
סיום הלכות ממרים והתחלת הלכות אבל
עושיני סנהדרין אצל המקדש!

א. הקשר של הלכות ממרים לפרשת **תרומה** אפשר לומר;
התוכן של פרשת תרומה הוא תרומת ובנין המשכן וכליו, וכמשי"נ
בתחילת פרשת תרומה²⁵: "ועשו לי מקדש ושכנתי בתוכם" שזוהי
המצוה של בניית בית - המקדש ובית הבחירה לדורות שבהר
המוריה שבירושלים, וכמו שכותב הרמב"ם בהלכה הראשונה
דהלכות בית הבחירה²⁶: "מצות עשה לעשות בית לה' מוכן להיות
מקריבים בו הקרבנות וכו'".

ובהלכה הראשונה דהלכות ממרים, מודגש הקשר של הסנהדרין
והבי"ד הגדול לבית המקדש שבירושלים, שזוהי הלכה ראשונה
ועיקרית בהלכות ממרים, כמ"ש הרמב"ם בהלכה הראשונה²⁷: "בית
דין הגדול שבירושלים הם עיקר תורה שבעל פה, והם עמודי
ההוראה, ומהם חוק ומשפט יוצא לכל ישראל, ועליהם הבטיחה
תורה, שנאמר²⁸: "על-פי התורה אשר יורוך" - זו מצות עשה. וכל
המאמין במשה רבינו ובתורתו - חייב לסמוך מעשה הדת עליהם
ולהשען עליהם: כל מי שאינו עושה כהוראתם עובר בלא תעשה,
שנאמר (שם בהמשך הפסוקים): "לא תסור מכל הדבר אשר יגידו לך
ימין ושמאל" היינו שהבי"ד הגדול שבירושלים שע"י ביהמ"ק הוא
הבי"ד הראשי והעיקרי שעליו מושתתת התורה והוראותיה ודיניה.
והפרשה שהתורה מתחילה ומפרטת על מצות המקדש היא פרשת
תרומה.

וכן אומר הרמב"ם בתחילת הלכות סנהדרין²⁹: "כמה בתי דינים
קבועין יהיו בישראל וכמה יהיה מנינם? קובעין בתחילה בית דין
הגדול במקדש, והוא הנקרא: **סנהדרי גדולה**, ומנינם שבעים ואחד,
שנאמר³⁰: 'אספה לי שבעים איש מזקני ישראל ומשה על גביהן,
שנאמר (שם): 'והתיצבו שם עמך' הרי שבעים ואחד וכו'".
[ומשמעות המילה "סנהדרין", היא - מועצה בלשון יוונית; והתרגום
עה"פ³¹: "ובמושב זקנים יהללוהו" אומר: "ובסנהדרין דחכימא
ישבחון יתיה". ור"ע ברטנורא בפירוש המשנה בסוטה³² אומר:
"סנהדרין - ששונאים הדרת פנים בדין"].

והלאה בהלכות ממרים (בהלכה ד') מתאר הרמב"ם שאם יש שאלה
בהלכה לבתי דינים אחרים שלא יודעים את התשובה הנכונה, "הכל
באין ללשכת הגזית (שבבית המקדש) לבי"ד הגדול ושואלין, אם היה
הדבר שנוגד בו הספק לכל ידוע אצל בית דין הגדול בין מפי הקבלה
בין מפי המידה שדנו בה - אומרים מיד. אם לא היה הדבר ברור
אצל בית דין הגדול - דנין בו בשעתן ונושאים ונותנים בדבר עד
שיסכימו כולם, או יעמדו למנין וילכו אחר הרוב ויאמרו לכל
השואלין, כך הלכה והולכין להם".

הניח שם משה בחורב", והלוחות נקראים "לוחות העדות" כמשי"נ¹⁶:
"ונתת אל הארון את העדות אשר אתן אליך", ואומר ע"ז רש"י:
"העדות. התורה"¹⁷ שהיא לעדות בנינו וביניכם שציוויתי אתכם מצוות
הכתובות בה".

ורבינו בחיי אומר עה"פ בפרשת כי תשא¹⁸: "ויתן אל משה וגוי שני
לוחות העדות", וז"ל: "עדות היו לישראל שהשכינה שורה בתוכם"¹⁹,
כמי שמביא בידו חותמו של מלך. ועל דרך הפשט, מה שלא היה לוח
אחד שיכתבו עליו עשרת הדברות והיו שנים, לפי שנקראים 'לוחות
העדות', ואין עדות אלא בשניים. ועוד 'לוחות העדות' האבן מן הארץ
והכתב מן השמים, וכענין שכתוב [בסוף פר' וילך²⁰]: "ואעידה בס את
השמים ואת הארץ, [ומיד אח"ז כתוב בתחילת פרשת האזינו²¹:
'האזינו השמים ותשמע הארץ', ואומר ע"ז רש"י שהשמים והארץ הם
עדים להתראה]. ועל דרך המדרש: שני לוחות העדות; כנגד שמים
וארץ, כנגד חתן וכלה, כנגד שני שושבינן, כנגד שני עולמים, אמר רבי
חנינא לחת כתיב (בכתיב חסר בלא ו) לא זה גדול מזה ולא זה גדול מזה
[ואולי ע"ד שעדות שני העדים צריכה להיות שוה], עכ"ל רבינו בחיי.

וכן במדרש הגדול כותב: "למה שני לוחות, כדי שיהיו על ישראל כשני
עדים, כענין שנאמר²² 'ואעידה לי עדים נאמנים', והיו הלוחות מן הארץ
והכתב מן השמים, והוא שאמר להם משה²³ 'העידותי בכס היום את
השמים ואת הארץ'".

היוצא מכל זה שענין העדות קשורה בעדות הכי גדולה והכי וותיקה
ונצחית שבפרשתנו תרומה, שמדובר על "משכן העדות", "ארון העדות"
ו"לוחות העדות", שקשורים עם העדות הכי חזקה וארוכה של השמים
והארץ.

"תקות" חוט השני²⁴

על סיום הלי' עדות

סיכום הקשר של ההלכה ברמב"ם לפרשת השבוע ולתאריך.

- א. בפרשת משפטים - איסור עד רשע וחמס - "אל תשת ידך עם רשע להיות עד חמס".
- ב. וכן ע"ד עדות שקר, נאמר בפר' משפטים "מדבר שקר תרחק".
- ג. בפרשת יתרו נאמר בעשרת הדברות: "לא תענה ברעך עד שקר".
- ד. בפרשת תרומה נאמר ע"ד "משכן העדות" "ארון העדות".
- ה. עדות להשראת השכינה ולמצוות התורה.
- ו. שני לוחות - 2 עדים.
- ז. האבן מן הארץ, והכתב מן השמים - ואעידה בס את השמים ואת הארץ.

* * *

¹⁶ תרומה כה, טו. ופסוק כא.

¹⁷ סוכה ה, א-ב.

¹⁸ תשא לא, יח.

¹⁹ פסיקתא זוטרתי עה"פ.

²⁰ וילך לא, כח.

²¹ האזינו לב, א.

²² ישע"י ח, ב.

²³ נצבים ל, יט.

²⁴ יהושע ב, חי. ועיין ברש"י שפירוש "תקות" - מלשון "יקו וחבל" (שבו הורידה המרגלים של יהושע, ובו תלו משפחת רחב תקוותם), והרי זו מטרת חיבורנו "תקות מנחם" - להראות בעז"ה את הקו וחוט השני המקשר ומשווה התוכן הנלמד בשיעורי הרמב"ם עם תוכן הפרשה והתאריך בשנה, (ועיין מה שכתבנו בזה בהקדמה לספרנו "תקות מנחם" ח"א).

²⁵ תרומה כה, ח.

²⁶ הלי' בית הבחירה פ"א ה"א.

²⁷ הלי' ממרים פ"א ה"א-ב'.

²⁸ שופטים יז, יא.

²⁹ הלי' סנהדרין פ"א ה"ג.

³⁰ בהעלותך יא, טז.

³¹ תהילים קז, לב.

³² סוטה פ"ט מ"א.

וקמת ועלית אל המקום אשר יבחר ה' א

ב. והמקור בתורה שהבי"ד הגדול היה ע"י ביהמ"ק הוא מהפסוקים הנ"ל בפרשת שופטים³³: "כי יפלא ממך דבר למשפט בין דם לדם בין דין לדין וגוי דיברי ריבות בשעריך, וקמת ועלית אל המקום אשר יבחר ה' אלוך בו; ובאת אל הכהנים הלויים ואל השופט אשר יהיה בימים ההם (שמכאן לומדים ומובא ברמב"ם הנ"ל שלכתחילה יהיו גם כהנים ולויים בסנהדרין), ודרשת והגידו לך את הדבר המשפט; ועשית על פי הדבר אשר יגידו לך מן המקום ההוא אשר יבחר ה', ושמתר לעשות ככל אשר יורוך; על פי התורה אשר יורוך ועל המשפט אשר יאמרו לך תעשה, לא תסור מן הדבר אשר יגידו לך ימין ושמאל; והאיש אשר יעשה בזדון בלתי שמוע אל הכהן העומד לשרת שם את ה' אלוך או אל השופט, ומת האיש ההוא ובערת הרע מישראל" שבתחילת הלכות ממרים (פרק א' הלכה א'-ב') לומד הרמב"ם דינים והלכות שלמות מפסוקים אלו.

והציווי ע"ז לעשות את הב"ד ע"י בית המקדש לומדים מפרשת משפטים דאזלין מינה, ופרשת תרומה מתברכת ממנה; עה"פ הראשון בפרשת משפטים³⁴: "ואלה המשפטים אשר תשים לפניהם" אומר רש"י: "ולמה נסמכה פרשת דינין לפרשת מזבח [היינו שפסוק זה הראשון דפרשת משפטים בא בהמשך לפסוקים האחרונים של פרשת יתרו המדברים על דיני המזבח], לומר לך שתשים סנהדרין אצל המקדש (ס"א גורסים המזבח)", היינו שכאן הציווי מיד אחרי מתן תורה שהסנהדרין ישבו ע"י ביהמ"ק. ומקורו של רש"י הוא מהמכילתא עה"פ, וכן אומרת הגמ' בסנהדרין³⁵ שהסנהדרין הגדולה ישבה בלשכת הגזית כמ"ש הרמב"ם, וכן הירושלמי³⁶ אומר: "מניין שהיתה סנהדרין גדולה אצל המזבח, שנאמר: 'ולא תעלה במעלות על מזבחי, וסמוך לו נאמר: 'ואלה המשפטים אשר תשים לפניהם'"

הסנהדרין אצל המזבח!

ג. וכנ"ל יש ברש"י שתי גירסאות, אם אומרים "תשים סנהדרין אצל המקדש" או "אצל המזבח", וי"ל ההסבר בזה; שהטעם לנתינת הסנהדרין אצל המקדש הוא בשניים, א) שקדושת ויראת המקדש והשראת השכינה, תשפיע על פסיקתו, ואמיתת דינם. וזה מרומז במילה **מקדש** (ב) שהשפעת עבודת ביהמ"ק וקורבנות המזבח תפעל מסירות נפש והקרבה עצמית אצל הדיינים שלא יתפעלו מלחצים והשפעות, ולא יהדרו את ה"גדולים" כמשי"נ: "ולא תהדר פני גדול", שלא יכירו להם פנים במשפט ויפסקו לטובתם, שע"כ צריכים הקרבה עצמית ומסירות נפש שלא להתפעל מבעלי ההון וה"מיוחסים", שזה מרומז במילה "**מזבח**" - הקרבה וזביחה עצמית, וכן מורה על המסירות של הדיינים לתת את זמנם ולשמוע בישוב הדעת ובשלוחה וסבלנות, את כל בעלי הדין ואת כל הפרטים, ולא לעשות זאת בדרך אגב ובחפזה, וע"כ מקבלים בעלי הדין את הבטחון העצמי לפרוש ולפרט את כל טענותיהם, ולמרות שזמן הדיינים יקר "ולחץ" מהרבה סיבות גם פרטיות וגם ענייני ציבור, צריך לתת לציבור שבאים וצריכים לבי"ד את כל הזמן שירגישו נוח ולא יסתמו טענותיהם, דבר שדורש **הקרבה גדולה** מהדיינים, וזאת לומדים מהמזבח!

מכה ומקלל אביו ואמו

ד. בפרקים האחרונים של הלכות ממרים (פרקים ה'-ז') מדובר על הלכות וענייני כיבוד אב ואם ובן סורר ומורה, ובפרשת משפטים דאזלין מינה (ופרשת תרומה מתברכת ממנה), מדובר על שני איסורים וחייבים בזה: "ומכה אביו ואמו מות יומת"³⁷ ומובא ברמב"ם בהלכות אלו (פ"ה ה"ה). וכן נאמר שם בפרשה³⁸: "ומקלל אביו ואמו מות יומת", ומובא ברמב"ם שם (פ"ה ה"א-ד'). אמנם הרמב"ם מביא הפסוק מפרשת קדושים שנאמר אח"כ, כי שם גם הפסוק מורה באיזה מיתה מחוייב, כי כתוב שם³⁹ "דמיו בו" והגמ' בסנהדרין⁴⁰ לומדת שהכוונה במיתת סקילה, מהפסוק שם⁴¹: "באבן ירגמו אותם דמיהם בס". אבל בפרשת משפטים כתוב שחייב מיתה, אבל לא כתוב באיזו מיתה, ולכן לא מביא הרמב"ם הפסוק דפרשת משפטים שכתוב קודם, אלא הנאמר בפרשת קדושים.

"תקות" חוט השני²⁴

על סיום הל' ממרים

סיכום הקשר של ההלכה ברמב"ם לפרשת השבוע ולתאריך.

- א. בית דין הגדול שבירושלים, בלשכת הגזית שבמקדש הם עיקר תורה שבע"פ ועמודי ההוראה.
- ב. בפרשת תרומה: "ועשו לי מקדש ושכנתי בתוכם", ולכן עושין סנהדרין אצל המקדש.
- ג. פרשת משפטים נסמך לפרשת מזבח - עושין סנהדרין אצל המזבח.
- ד. התמסרות הדיינים - זביחה והקרבה עצמית, לא להתפעל מלחץ המיוחסים, ולהקריב זמנם והתמסרותם לכל העם.
- ה. בפרשת משפטים מכה ומקלל אביו ואמו.

אפילו אומרים על ימין שהוא שמאל

בקשר להלכות ממרים, כדאי לספר, שפעם בהתוועדות הסביר הרבי את מאמר חז"ל: "אפילו אומרים לך על ימין שהוא שמאל ועל שמאל שהוא ימין" שצריך לקבל ולציית לבי"ד ולעשות כהוראתם, ולכאורה תמוה פשר הענין? והסביר כ"ק אד"ש מה"מ: שאפילו אם אומרים הבי"ד על דבר שאתה חושב שבא מצד ימין וקדושה טוב ומותר ומצוה לעשותו ואומרים לך שהוא שמאל ופסול ואסור, או על דבר שאתה חושב שהוא שמאל - שבא מצד שמאל; מהיצר ומהיפך הקדושה, והבי"ד אומרים שהוא טוב וקדושה וצריכים לעשותו; בכל מקרה צריכים וחייבים לקבל את דברי הבי"ד, ולהאמין שדבריהם צדק ואמת ולציית להם!

³⁷ משפטים כא, טו.

³⁸ פסוק יז.

³⁹ קדושים כ, ט.

⁴⁰ סנהדרין סו, א.

⁴¹ קדושים כז, ו.

³³ שופטים יז, ח-יב.

³⁴ משפטים כא, א.

³⁵ סנהדרין פו, ע"ב.

³⁶ ירושלמי מכות פ"ב ה"ו.

לימוד וסדר המצוות

ישנן מצוות והלכות ברמב"ם שאם לא נמצאים בתקופת לימודן הרבה פעמים לא זוכרים באיזה ספר ובאלו הלכות הן כתובות, וכדאי לציין, ומהן;

* מצות ודיני **כיבוד אב ואם** – כתוב ע"ז בהלכות שלומדים בתקופה זו – הלכות **ממרים** [בהמשך לממרים על הבי"ד וזקן ממרא, כתב הרמב"ם על בן **סורר ומורה** ומצות והלכות כיבוד אב ואם והכאתם וקללתם].

* מצוות החסד בגופו, ביקור חולים, לווית המת, ולהבדיל – הכנסת אורחים וליוויים, והכנסת כלה – כתוב ע"ז בהלכות שעומדים ללמוד בשבוע הבא – הלכות **אבל** [בהמשך למצות אבלות והחסד של נחום אבלים, כתב הרמב"ם על שאר המצוות שהן מעשי החסד בגופו: "החוק שחקקו אברהם אבינו"].

* מצות **גמילות חסדים** בממונו – בהלכות **מלוה ולוה** שבספר **משפטים**.

* ז' **מצוות בני נח** – בהלכות **מלכים** ומלחמותיהם ומלך המשיח.

* מצות **אהבת ישראל** – ואיסור שנאת ישראל, ואיסור נקימה ונטירה ואי דיבור לשון הרע – בהלכות **דעות** [שפירושו: **מידות** ודרך ארץ] שבספר **המדע**.

* מצוות ודיני **ספירת העומר** [בשולחן ערוך הן בין כתובות בהלכות פסח, [כי השולחן ערוך הוא **אורח חיים** דרך חיי עבודת ה' של היהודי כי הן מתחילין ביום ב' דפסח] וברמב"ם כתובות ההלכות, בהלכות **תמידין ומוספין** שבספר **עבודה**, שמדובר על **עבודת** בית המקדש וקרבת ציבור של המזבח, [וספירת העומר בא בהמשך למצות הבאת והקרבת העומר, והרמב"ם הוא ספר הלכה וידיעת התורה].

בקשר ל**כ"ב שבט**, **יום ההילולא של הרבנית הצדקנית** של אדי"ש מה"מ, חיה מושקא נ"ע:

הרבנית – אשת חיל נאמנת

א. בליל שמיני עצרת ה'תשל"ח, כשקיבל כ"ק אדי"ש מה"מ ל"ע ההתקף בלב, לפנות בוקר המצב הי' חמור ביותר וקריטי, וכל הרופאים אמרו שהרבי חייב ללכת לבית הרפואה, כי זה ממש פיקוח נפש, וגם קרובי המשפחה וזקני החסידים והעסקנים אמרו כך פה אחד, והרבי סירב בתוקף להתאשפז.

והרופאים סיפרו שהרבי אמר להם: שבחדר ובמקום שאלפי יהודים שפכו ליבם ונעזרו ונפטרו מבעיותיהם זהו המקום שגם הוא יתרפא ואמר שאפשר להביא ל-770 כל ציוד בית הרפואה הדרוש. [וכנראה אדי"ש ראה את שברון הרוח שהי' נגרם לאלפים הרבים של החסידים אם בשמע"צ ושמתח תורה הי' מתאשפז לבית הרפואה, ולכן ביקש שהרבנים לא יורו ויפסקו שצריך ללכת, כי לרבנים חייבים לציית] ואדי"ש המשיך בסירובו התקיף ללכת לבית הרפואה.

העסקנים ביקשו מהרבנית הצדקנית ח' **מושקא** שתשפיע ותאמר לרבי להסכים ללכת.

וביום שמיני עצרת בצהריים סיפר לי הרה"ח **לייבל** שיחי **ביסטריצקי** (שהי' מחברי ועסקני "הצלחה", והי' שם בזמן ההוא; הרבנית אמרה להם דבר מדהים:

אנו כבר נשואים כמעט 50 שנה (49 שנים) ואף פעם, לא עשיתי ולא אמרתי דבר שיתכן שבעלי לא מרוצה מזה 100 אחוז!!!...

"אשת חיל" נאמנת, [ואפילו אצל רבניות אחרות של הרביי' אנו מוצאים שאמרו והפצירו בבעליהן, כמו הרבנית ח' מושקא של ה"צמח צדק", בקשר לדחיית הרבית של הרבי הרש"ב, אמרה ובקשה את ה"צמח צדק" לא לדחות, וכאן המלכותיות והציות מלאה ושלא בערך].

ההחלטה נקבעה

ב. כן סיפר לי ר' לייבל ביסטריצקי:

אז כשהי' המצב חמור וקריטי בשמע"צ לפנות בוקר, אמר הרבי מה"מ לכל הנוכחים בתקופה זו U.N. (או"מ) מתקיימים הכינוס של מועצת הביטחון, ששרי חוץ ונציגים של כל המדינות מתכנסים, וכ"א נואם בפני העצרת ואומר את השקפת מדינתו, ואחרי סיום הנאוים עושים הצבעה, וכותבים ההחלטות.

ואפשר לחשוב שההחלטות הן לפי הנאוים והצבעת שרי ונציגי המדינות; תדעו לכם שההחלטות של האו"ם נקבעו וכתובות מראש, וכל הנאוים וההצבעה הם רק לפני...
כמו"כ כ"א מהעסקנים והנוכחים יכול להגיד את דעתו ואשמע אותם [מלבד שאני מבקש שהרבנים לא יפסקו] אבל דעו לכם שהחלטתי כבר נקבעה ללא שינוי...

ואת כל זה אמר אדי"ש בזמן מצבו הקריטי.

דאגת הרבנית

ג. את הדברים הנ"ל אמרה הרבנית למרות שהיתה דואגת מאוד לבריאות של הרבי, ובכלל לא היתה רגילה למצב קריטי כזה, ובפרט שבא פתאום, וכרגיל אישה "נלחצת" במצב כזה, אבל היא יודעת שהחלטת בעלה אדי"ש בכל מצב היא השקולה והקובעת!

ומכיוון שהיא כ"כ **דאגה לבריאותו**, היא בקשה אחרי החג מהרב החסיד העסקן יעקב יהודה ע"ה העכט שיתקין בשבילה קו טלפון מיוחד במזכירות, שמתו שתצא מהבית ותחזור תוכל להתקשר למזכירות ולשאול ולשמע על שלומו של הרבי, שכשהיא בבית אם ח"ו קרה משהו הם מיד הודיעו, אבל אם יצאה יתכן שהי' שינוי, ולכן כשחזרה תוכל **מיד** להודיע על מצבו הטוב (כי הקוים האחרים במזכירות תמיד היו תפוסים). וזה הי' הטלפון הצהוב שבמזכירות.

לעילוי נשמת

מרת **שמחה אלגרה** בת ר' **עובדי'ה**

נפטרה ט"ו **בשבט ה'תשע"ב**

יה"ר שתמליץ טוב עבור כל משפחתה להצלחה רבה בכל העניינים בגשמיות וברוחניות ולרוות שפע נחת חסידותי מכל יו"ח מתוך בריאות אושר ושמחה תמיד כל הימים ויקויים והקיצו ורגנו שוכני עפר והיא בתוכם בקבלת פני משיח והגאולה השלימה מ"יד מ"ש נאו!

(דברים שנאמרו בסעודות סיומי הרמב"ם בביהכ"ס וביהמ"ד ליובאוויטש - 770 - בית משיח)

יחי אדוננו מורנו ורבינו מלך המשיח לעולם ועד!